

**SCRIPTSCHRIJVER
HENNY LENKENS
over Brabant
Remembers**

Brabant Remembers: zo heet het project waarmee overheden en tal van organisaties dit jaar de 75-jarige bevrijding van onze provincie herdenken. Ook KBO-Brabant en Avans Hogeschool leveren hun bijdrage en wel in de vorm van een toneelstuk waarin jong en oud samen optreden. Henny Lenkens schreef het script: 'Wat er in de oorlog gebeurd is, was zo heftig... dat moet in de collectieve herinnering blijven.'

tekst Susanne Mullenders | beeld VisitBrabant en privéarchief

Dit najaar herdenken we in het zuiden van ons land dat we 75 jaar geleden bevrijd zijn. Een kroonjaar dus, en een gebeurtenis die een grootse herdenking verdient. Onderdeel van die herdenking is Brabant Remembers, een project geïnitieerd door de Provincie Noord-Brabant als onderdeel van het grootse Europe Remembers. De bijdrage van KBO-Brabant en Avans Hogeschool bestaat uit een gezamenlijk toneelproject. Hierbij werken jong en oud samen om de Tweede Wereldoorlog en de bevrijding

vorm te geven in het toneelstuk *De weg naar vrijheid*. Henny Lenkens schreef het script. De belangrijkste doelstelling van het stuk is voor hem dat de oorlog nooit vergeten wordt. 'Die oorlog: dat was eens, maar nooit meer. Dat klinkt misschien wat idealistisch, maar ik meen het echt. Wat er toen gebeurd is, was zo ingrijpend en heftig - op grote en kleine schaal... dat moet in de collectieve herinnering blijven.'

Emotionele herbeleving

De weg naar vrijheid is niet Henny's eerste toneelstuk over de Tweede Wereldoorlog. In 2011 schreef hij al *D'n Twist blijft d'n Twist* en in 2017 *In de schaduw van de rômfabriek*, waarin diezelfde oorlog ook centraal stond. Op de vraag waar zijn fascinatie voor de oorlog vandaan komt, antwoordt hij: 'Ik ben schrijver en de historie heeft me altijd geïnteresseerd. De Tweede Wereldoorlog is bij mij pas gaan leven toen mijn vader ging vertellen over zijn oorlogservaringen. Dat was op hoge leeftijd: hij was toen tachtig. Hij vertelde dat hij als jonge jongen naar Duitsland moest, voor de Arbeitseinsatz. Maar hij is niet gegaan; in plaats daarvan is hij ondergedoken. Zijn leven lang heeft hij niet gesproken over die gebeurtenis; hij heeft het weggedrukt. Maar op een gegeven moment begon hij te vertellen: feiten, namen... hij was heel secuur, heel punctueel. Ik ben het gaan opschrijven en ben de mensen die nog leefden gaan interviewen. Ook ben ik archieven ingedoken en heb ik dagboeken gelezen. Dat resulteerde in *D'n Twist blijft d'n Twist*. Mijn vader heeft het toneelstuk zelf niet meer kunnen zien, jammer genoeg. Maar de familie waar hij ondergedoken heeft gezeten, was erbij. En ook andere onderduikers. Hun reacties waren overweldigend: het was een herbeleving en dat was natuurlijk ook wel emotioneel.' *In de schaduw van de rômfabriek* kwam

daarna. Ook dat stuk van de hand van Henny - over een verzetsgroep in de regio Sint Anthonis - is gebaseerd op feiten.

Eigen verhalen

Het stuk voor KBO-Brabant, *De weg naar vrijheid*, is breder en algemener van aard dan zijn andere twee toneelstukken over de Tweede Wereldoorlog, vertelt Henny. 'Dat moet immers in alle windstreken van onze provincie gespeeld kunnen worden. Alle Afdelingen van KBO-Brabant kunnen ermee aan de slag. In detail heeft zich niet overal hetzelfde afgespeeld, maar in grote lijnen wel. En aan die grote lijnen heb ik vastgehouden, zodat het stuk in alle regio's van Brabant past.' Maar er is budget om *De weg naar vrijheid* voor een aantal toneelclubs specifiek te maken. Henny: 'Voor een aantal Afdelingen of Kringen ga ik binnenkort taferelen verwerken in het stuk, die lokaal of regionaal geworteld zijn. Veel regio's hebben hun eigen verhalen, bijvoorbeeld over mensen die zijn afgevoerd naar een concentratiekamp. Dat soort verhalen ga ik voor een aantal regio's verwerken in het algemene stuk.'

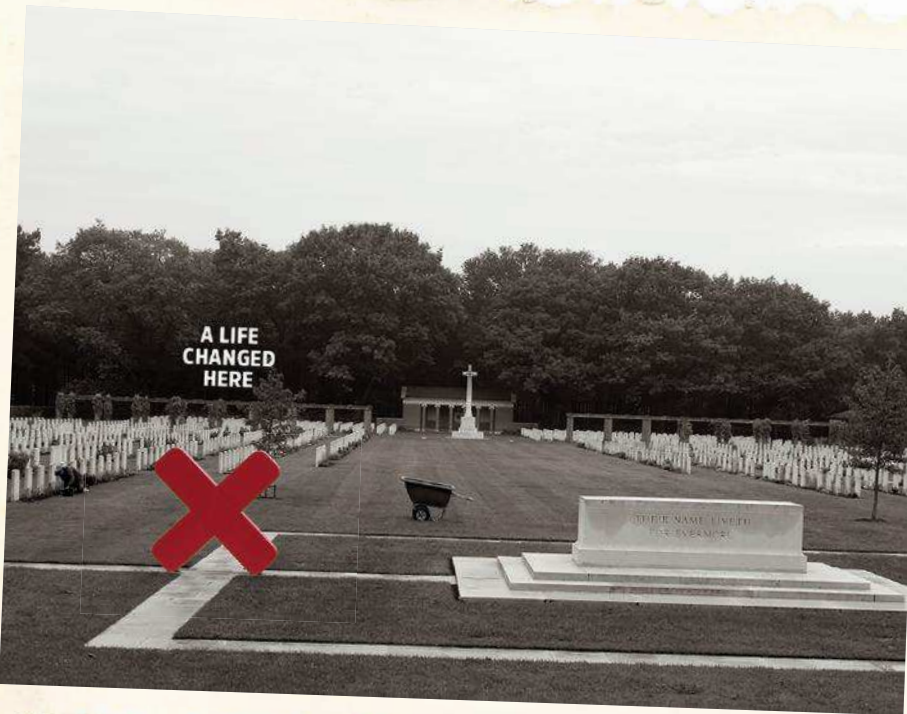
Jong en oud samen

Een belangrijk facet van het project Brabant Remembers is de samenwerking van jong en oud. In het kader van hun maatschappelijke diensttijd kunnen jongeren deelnemen aan het toneelstuk. Ze hoeven niet per se op het podium te staan, maar mogen bijvoorbeeld ook meehelpen met de organisatie, pr en communicatie. Henny heeft in zijn andere toneelstukken al vaker gewerkt met verschillende generaties: 'Dat werkt heel goed. Het maakt een stuk levendig. Bovendien kunnen jongeren leren van ouderen en andersom. Ik vind het heel leuk dat een seniorenvereniging in een soort experiment gaat samenwerken met een hele jonge generatie. Dat kan beide >>

De weg naar vrijheid

Verwikkelingen op en rond de boerderij van de familie Van Loon en kruidenierswinkel Van de Ven - die staan centraal in het toneelstuk *De weg naar vrijheid*, dat Henny Lenkens schreef in het kader van Brabant Remembers. Het verhaal speelt zich af in een fictief Brabants dorp en beschrijft twee werelden: enerzijds het dagelijks leven van de dorpsbewoners die tijdens de Duitse bezetting proberen de eindjes aan elkaar te knopen, anderzijds de wereld van onderduikers en het verzet.

Wilt u meer informatie over het project? Neem dan contact op met projectcoördinator Eva Geelen via egeelen@kbo-brabant.nl of (073) 644 40 66.

groepen een impuls geven. Ik ben heel benieuwd hoe ze dat gaan ervaren. Vanuit hun rol van oma en opa hebben de KBO'ers natuurlijk vaak contact met jongeren, maar nu gaan ze echt iets samen dóen: dat is bijzonder.' Henny heeft in het toneelstuk specifieke rollen voor jongeren geschreven: 'Sommigen spelen mee in het stuk. En daarnaast zijn er tussen de taferelen door vier muziekfragmenten met moderne dansen, waar jongeren aan mee kunnen doen. En ten slotte wordt elk tafereel ingeluid met een dialoog tussen een opa of oma en een kleinkind - bij wijze van bruggetje tussen de scènes. De slotscène is ook zo'n dialoog. Op het toneel is dus ruimte zat voor jongeren om een bijdrage te kunnen leveren.'

Vrijheid

Henny heeft het script net ingeleverd bij KBO-Brabant: 1 februari was de deadline.

'De samenwerking tussen jong en oud kan beide groepen een impuls geven: ik ben heel benieuwd hoe ze dat gaan ervaren'

En nu moet hij loslaten, vindt hij: 'Dat hoort erbij en ik heb daar ook echt geen moeite mee. Ik vind dat regisseurs hun vrijheid moeten nemen. De geschiedenis moeten ze intact laten, maar tekstueel mogen ze best wat sleutelen - zodat de

woorden passen bij de mensen met wie ze werken.' Zal zijn volgende toneelstuk ook weer over de oorlog gaan? Henny: 'Nee, *De weg naar vrijheid* is voorlopig het laatste stuk van mijn hand over de Tweede Wereldoorlog. Mijn volgende toneelstuk wordt heel anders, helemaal fictief zelfs.' Henny is van plan om bij een aantal opvoeringen te gaan kijken: 'Zeker! Ik vind het ontzettend

eervol dat KBO-Brabant mij hiervoor gevraagd heeft, en ik ben heel benieuwd wat Afdelingen ervan gaan maken!' ■

WIE IS HENNY LENKENS

Na zijn hbo-opleiding Landbouw, volgde Henny (65) de opleiding Journalistiek. Als zelfstandig tekstschrijver schrijft hij niet alleen artikelen voor uiteenlopende media, maar ook diverse toneelscripts. Meer informatie: www.tekstbrouwerij.nl

DE VOLGENDE KBO'S DOEN MEE:

KBO Vinkel,
KBO Ravenstein,
KBO Rijsbergen,
Seniorenvereniging Molenschot,
Seniorenvereniging Moergestel,
Seniorenvereniging Heusden,
KBO Haaren,
KBO Oss Ruwaard,
Kring Eindhoven.

Kent u een jongere, bijvoorbeeld uw kleinkind, voor wie deelname interessant is? Voor informatie en aanmelden ga naar: www.kbo-brabant.nl/brabant-remembers